

המנהלת הכללית
Director General
مكتب المديرية العامة

ירושלים, י"ד בחשוון תשפ"ג
08 בנובמבר 2022
סימוכין: 2000-1110-2022-0005006

לכבוד
מנהלי המחוזות,
מפקחי המחוזות,
מנהלי מוסדות חינוך ומנהלות גני הילדים,

שלום רב,

"מנהיגים את הדרך"

75 שנה לעצמאות מדינת ישראל

מדינת ישראל תציין בקרוב 75 שנות עצמאות, מדינה שכנגד כל הסיכויים הפכה לאחת מהמדינות המפותחות והמתקדמות בעולם.

בחלוף 75 שנה ראוי להתבונן לאחור בגאווה על הישגי המדינה בה חיים כיום כ-9,600,000 אזרחים, מדינה דמוקרטית, משגשגת ומודרנית. מדינה שאזרחיה חתומים על המצאות, על שורה של הישגים בין היתר בתחומי החקלאות, המיכון והאוטומציה, בינה מלאכותית, טכנולוגיה ותעשיות הביטחוניות המתקדמות. מדינת ישראל הפכה לאומת הסטרטאפ וההייטק, לאחת המדינות היחידות בעולם שעל אף מחסור קבוע במים מתוקים מן הטבע, יש לה משק מים בטוח בשל הטכנולוגיה המפותחת של התפלת המים.

מדינת ישראל של היום הינה מדינה של שפע! שפע של מזון, שפע תרבותי, שפע במוסדות השכלה גבוהה, טכנולוגיה שמאפשרת מגוון גדול של אפשרויות תעסוקה ובנוסף שירות גדול לאזרח במכלול תחומי החיים.

לאורך כל הדרך, עוד טרם הקמת המדינה, התברך עם ישראל ובהמשך מדינת ישראל, במנהיגים בעלי שיעור קומה, שלקחו אחריות ונשאו את האומה על כתפיהם. מנהיגים שהובילו והגשימו חזון, ביססו תשתיות כלכליות, ביטחוניות, תרבותיות, מדעיות, חינוכיות ועוד. מנהיגי העם הובילו חיילים במלחמות שנכפו על המדינה והושיטו יד לשלום במידה והתאפשר. מנהיגים שהובילו חוקים ותכניות חברתיות.

בהתבוננות לאחור, ניתן לראות שיש סיבות רבות להודות על הטוב גם אם ארוכה הדרך ורבה הדרך....

המנהלת הכללית
Director General
مكتب المدير العام

לרגל 75 שנות עצמאותה של המדינה מבקש משרד החינוך להכריז על הנושא השנתי:
"מנהיגים את הדרך - 75 שנה לעצמאות מדינת ישראל".

נושא זה יילמד במהלך שנת תשפ"ג ויגיע לשיאו בתאריך ו' בכסלו תשפ"ד, 19 בנובמבר 2023, עם ציון מועד 50 שנה לפטירת דוד בן גוריון. במסגרת הנושא השנתי ישלבו מוסדות החינוך את הנושא בתוכנית הלימודים המוסדית ויעמיקו בו במסגרת תחומי הדעת השונים, פעילות חברתית-ערכית, קיום אירועים, פעילות חוץ מוסדית וימי שיא שיתקיימו לאורך השנה. הציר המארגן שילווה את הוראת הנושא הינו מנהיגות ומנהיגים. ות מתולדות המדינה שתרמו לפיתוחה ושגשוגה ו- 50 שנה לפטירתו של ראש הממשלה הראשון, דוד בן גוריון.

הרציונל

- ❖ בשנת 2023 יצוינו 3 אירועים משמעותיים: 75 שנה לעצמאות המדינה, 50 שנה לפטירת דוד בן גוריון ו-70 שנה לעלייתו לנגב.
- ❖ שיח אודות מנהיגות ומנהיגים. ות עשוי לקדם דיון חינוכי, חברתי וערכי רלוונטי לימינו במגוון נושאים: חזון והגשמה, זהות אישית, חברתית, ציבורית- לאומית, חברת מופת, מנהיגות וקבלת החלטות והכרעות/ מנהיג כמעצב תקופה או תקופה מעצבת מנהיג, ממלכתיות ומשמעותה, שורשים לתופעות ומבנים חברתיים, פלורליזם ורב תרבותיות, חלוציות וחדשנות.
- ❖ העיסוק בדמויות מנהיגים. ות המובילות חזון ומעש, בתקופתן ובבני דורן וברלוונטיות שלהן לימינו מניע לפעולה ולפרואקטיביות של הלומדים.

מטרות ויעדים

הנושא השנתי הנבחר נותן ביטוי ומשתלב במטרותיה ויעדיה של מערכת החינוך כפי שהוגדרו בתכנית הרב שנתית. המתווה הנבחר משיק למטרה מספר 3 **פיתוח זהות ישראלית בתוך מרחב החיים המשותף במדינת ישראל**. יעדי התכנית:

1. חיזוק הזהות העצמית וערכי מורשת ייחודיים באמצעות למידה משמעותית ורלוונטית של מורשתם ופועלם של מנהיגים ומנהיגות מעצבי פני החברה והמדינה, וכן למידה רגשית-חברתית הנוגעת לזהות אישית, שייכות, חיבור לחברה ולקהילה.
2. עיגון החינוך לשותפות, סובלנות וערבות הדדית באמצעות:

המנהלת הכללית
Director General
مكتب المديرية العامة

- דיון והעמקה בנושאי ליבה.
 - עיסוק באתגרים ובמחלוקות ובאי השלמה עם המציאות.
 - שיח על בחזון והדרך להגשמתו (מרעיונות גדולים לתכנית עבודה), על קבלת החלטות והכרעות בהובלת חזון והגשמתו.
3. פיתוח אחריות ומעורבות, יזמות ומנהיגות באמצעות פעולות המקדמות מנהיגות, יזמות, פעלנות ומעורבות חברתית המעצבות מציאות.

מתווה התוכנית

בשנת הלימודים ילמדו יחידות הוראה ותתקיימנה פעילויות המבוססות על תכניות הלימודים במגוון תחומי דעת. הוראת הנושא תבצע בקרב כלל תלמידי ישראל, תוך התאמתה למאפיינים הייחודיים לכל מגזר, בהלימה למטרות התוכנית.

מוסדות החינוך ימקדו את התכנים בשלושה פרקים מרכזיים:

- א. פרק ראשון – על משמעותה של מנהיגות.
 - ב. פרק שני- דוד בן גוריון- ראש הממשלה הראשון (פרק חובה).
 - ג. פרק שלישי- מנהיגות ומנהיגים מתולדות המדינה (בחירת הדמויות המנהיגות תבצע על-ידי המוסד החינוכי).
- הדמויות המנהיגות ייבחרו ממגוון קטגוריות: רוחנית, תרבותית/אמנותית, מדעית, פוליטית, ביטחונית, חינוכית, טכנולוגית, רפואית, ספורטיבית ועוד. בחירת הדמויות תשמור על איזון מגדרי ותתקיים תוך שיתוף התלמידים.

עקרונות מרכזיים בהוראת הנושא

- ❖ החקר יעמוד במרכז הלמידה באמצעות תחומי הדעת או דרך תימות מרכזיות בהן יבחר המוסד החינוכי. שילוב הנושא יתאפשר בכל תחומי הדעת וכן בלמידה רב תחומית או בינתחומית בהתאם לבחירת המוסד החינוכי. הלמידה תשלב בין ידע, ערכים והתנסויות.
- ❖ הנושא ילמד כחלק מתהליך לימודי ערכי ומתמשך בכל שכבות הגיל.
- ❖ התכנים יהיו רלוונטיים וקרובים לעולמם של הלומדים.
- ❖ הלמידה והיישום יבואו לידי ביטוי במעגלים: אישי, קהילתי, לאומי ותהיה ברמה אישית/כיתתית או בית ספרית.
- ❖ הוראת הנושא תשלב גיוון בדרכי ההוראה והלמידה תוך עיצוב סביבות הלמידה: דיונים ערכיים, סיפורים וסרטים, סיורים, סימולציות, לוחות מפעילים וכדומה.

המנהלת הכללית
Director General
مكتب المديرية العامة

- ❖ המוסד החינוכי יכין תכנית מוסדית המשלבת למידה במהלך השיעורים ובמסגרת למידה חוץ בית ספרית ובלתי פורמאלית וחווייתית.
- ❖ העשייה החינוכית תתפרס לאורך כל השנה ותגיע לשיאה בסמוך ליום העצמאות ובמועד בו מצויין תאריך פטירתו של דוד בן גוריון (ו' בכסלו תשפ"ד, 19 בנובמבר 2023).
- ❖ מומלץ לקיים פעילות גם ברמה קהילתית ורשותית.
- ❖ מומלץ לשתף ולשלב בתכנון ובפעילויות הורים, רשויות, תנועות וארגוני נוער, מתנ"סים, מכינות קדם צבאיות, מגזר שלישי וגורמי קהילה רלוונטיים.

משרד החינוך ינגיש למוסדות החינוך הצעות לתכנים, חומרי למידה ומגוון פעילויות באתר מלווה שכתובתו:

<https://pop.education.gov.il/annual-theme/leadership-and-leaders>

בכבוד רב,

דלית שטאובר
המנהלת הכללית